

Когато Испанци-ти излѣзли на брѣга на земиж-тж *Мексико*, тамошни-ти жители не могли да ся начюдять на тѣхъ и на оружия-та имъ. Още по-чюдни ся показали на туземци-ты Испанскы-ти въсѣдници. Тогава въ Америкж още ѣмало коне; отъ това мозина Мексиканци сѣкали, че конь-тъ и ѣздачь-тъ е едно сщество, та ся исполашили, кога ѣздачи-ти слѣзли отъ коне-ты. А когато Испанци-ти изгрѣмѣли съ пушкала-та, Мексиканци-ти сѣкали, че богове-ти имъ сж слѣзли при тѣхъ съ грѣмотѣвицж. Суевѣрный народъ при-ялъ Кортеса за сынъ на слънце-то, и мнозина Мексиканци прѣминжли дори и на странж-тж на Испанци-ты, когато Кортесъ нападнажъ на главный градъ Мексико, дѣто имало около 60,000 жители. Нѣколко години имало опорита война между Испанци-ты и туземци-ты, конто юнашкы бранили отечество-то си: най-сетнѣ Кортесъ имъ надвилъ (1521 г.) и былъ опрѣдѣленъ намѣстникъ на призетж-тж Мексикж.

Въ сщце-то врѣмя, когато Кортесъ стигнажъ въ Мексико, единъ Португалець *Магелланъ*, съ Испанскж войсж, отышълъ пръвъ да пѣтува около свѣта Той трѣгнжалъ отъ Испаниж право за Бразилиж и вѣрвѣлъ покрай брѣга на югъ, за да намѣри пѣтъ да ся прѣмине на Заходъ. Между Америкж и *Огненъ Земь* той открылъ протокъ и прѣминжалъ по него въ *Голѣмый* океанъ, дѣто до тогава още не были ходили Европейци. Тамъ, въ тихо и хубаво врѣмя, море-то было тихо, та Магелланъ и дружина-та му нарекли тоя океанъ *Тихый*. Магелланъ ималъ най-напрѣдъ подъ свож управж пять корабѣ; нѣ единъ отъ тѣхъ ся върнажъ въ Испаниж, другъ ся разбилъ о брѣгове-ты на Америкж, та само три корабѣ влѣзли въ океана. Тия малко военни корабѣ (малка флотица) прѣминжали по-голѣмж-тж чясть отъ Тихый океанъ на сѣверо-заходъ, и Магелланъ открылъ тамъ *Хайдушкы* (Разбойническы) острова, конто Испанци-ти нарекли така, защото мнозина отъ жители-ты на тия острова были повече-то хайдуты. Още по-нататкъ Испанци-ти открыли *Филиппинскы* острова и другы. Нѣ на единъ отъ тия острова диваци-ти убили Магеллана и мнозина отъ дружинж-тж му. Най-сетнѣ на пѣтници-ты останжалъ само единъ корабъ. На него тии трѣгнжали нататкъ, обыконали Азиж и Африкж и, слѣдъ три годишне пѣтуванѣ върналися въ Испаниж.